

Planbeskrivning

Detaljplan för Skogsnävan 1 och Rödtoppan 1 m.fl. vid Björnbodaskolan i stadsdelen Vinsta, S-Dp 2016-19492

Röd markering illustrerar planområdets ungefärliga avgränsning och läge i stadsdelen.

Stadsbyggnadskontoret

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Sammanfattning

Detaljplanen syftar till att möjliggöra för ny skola, förskola och idrottsverksamhet samt att säkra goda skolmiljöer avseende friytor på skolgård och tillvarata befintliga naturvärden. Vidare syftar planen till att ge flexibilitet till den framtida skolverksamheten.

Antalet elevplatser inom upptagningsområdet förväntas öka vilket har resulterat i behovet av en ny detaljplan för Björnbodaskolan. Delar av den befintliga skolbyggnaden har sedan tidigare evakuerats då lokalerna inte har ansetts lämpliga för undervisning. Att uppföra en ny skola och samtidigt riva befintliga skolbyggnader inom fastigheterna Skogsnävan 1 och Rödtoppa 1 och 7 har setts som ett bra alternativ för att klara det ökade behovet och uppnå en bättre teknisk och pedagogisk miljö.

Dagens skola, färdigställd på 1970-talet, är en envåningsbyggnad som tillsammans med flera mindre byggnader inom planområdet inrymmer ca 370 elever. Den nya skolan föreslås uppföras som en sammanhängande byggnad i två till fyra våningar med plats för ca 1200 elever. Byggnaden placeras dels på redan ianspråktagen yta, dels mot Skattegårdsvägen vilket möjliggör för förbättrad angöring. Planen innehåller också en ny förskola med åtta avdelningar och en fullstor idrottshall.

Miljöbedömning

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL eller MB att en miljöbedömning behöver göras.

Tidplan

Samråd: 15 januari – 22 februari 2019

Granskning: kvartal 3, 2019

Antagande: kvartal 4, 2019

Innehåll

Sammanfattning	2
Miljöbedömning	2
Tidplan	2
Inledning	4
Handlingar	4
Planens syfte och huvuddrag	4
Plandata	5
Tidigare ställningstaganden	6
Förutsättningar	7
Natur	7
Hydrologiska förhållanden	10
Markavvattning	11
Dagvatten	11
Befintlig bebyggelse	11
Stadsbild	12
Kulturhistoriskt värdefull miljö	12
Offentlig service	14
Gator och trafik	14
Störningar och risker	15
Planförslag	16
Ny bebyggelse	17
Skolgård	17
Gator och trafik	19
Teknisk försörjning	20
Gestaltungsprinciper	21
Konsekvenser	24
Behovsbedömning	24
Naturmiljö	24
Miljökvalitetsnormer för vatten	25
Landskapsbild och stadsbild	25
Kulturhistoriskt värdefull miljö	26
Störningar och risker	26
Ljusförhållanden och lokalklimat	29
Barnkonsekvenser	30
Tidplan	31
Genomförande	31
Organisatoriska frågor	31
Fastighetsrättsliga frågor	32
Ekonomiska frågor	33
Genomförandetid	33

Inledning

Handlingar

Planhandlingar

Planförslaget består av plankarta med bestämmelser. Där höjder förekommer redovisas dessa i höjdsystemet RH2000. Till planen hör denna planbeskrivning.

Utredningar

Utredningar som tagits fram under planarbetet är

- *Barnperspektiv* (Structor, 2018)
- *Dagvattenutredning* (Tengbom och Geosigma, 2018)
- *Kulturmiljöanalys* (Tengbom, 2018)
- *Trafikutredning* (Norconsult, 2018)
- *Vägtrafikbuller* (Structor, 2018)

Medverkande

Planen är framtagen av stadsplanerare Alexander Hansson-Göl och kartingenjör Jenny Selin på stadsbyggnadskontoret.

Planens syfte och huvuddrag

Detaljplanen syftar till att möjliggöra för ny skola, förskola och idrottsverksamhet samt att säkra goda skolmiljöer avseende friyta på skolgård och tillvarata befintliga naturvärden. Vidare syftar planen till att ge flexibilitet till den framtida skolverksamheten.

Befintliga skolbyggnader på fastigheterna Skogsnävan 1, Rödtoppen 1 och 7 planeras att rivas. Dagens skola, färdigställd på 1970-talet, är en envåningsbyggnad som tillsammans med flera mindre byggnader inom planområdet inrymmer ca 370 elever. Behovet av fler elevplatser samt möjligheten att uppnå en bättre pedagogisk miljö har föranlett planarbetet. Den nya skolan föreslås uppföras som en sammanhängande byggnad i tre till fyra våningar med plats för ca 1200 elever. Byggnaden placeras dels på redan ianspråktagen yta, dels mot Skattegårdsvägen vilket möjliggör för förbättrad angöring. Idrottshall och förskola placeras också i anslutning till Skattegårdsvägen.

De befintliga skolfastigheterna Skogsnävan 1 och Rödtoppen 1 slås ihop för att bilda en sammanhängande skolgård.

Tillsammans med tillskottsmark från Vinsta 6:1 skapas en skolgårdsyta på ca 24 000 kvm. Friyta per elev beräknas till ca 20 kvm. Kontorets bedömning är att platsen är lämplig för skolverksamhet som på sikt bedöms kunna ha upp till 1200

elever. Skolgården har varierande lekmiljöer med viss del uppvuxna träd, varierande topografi och berg i dagen.

En ny förskola uppförs på Rödtoppan 7 som får utökad tomtyta mot Skattegårdsvägen och i ett tidigare kraftledningsstråk på fastighetens östra sida. Förskolan planeras som framtidens förskola med plats för åtta avdelningar. Friyta per elev beräknas till ca 19 kvm per barn. En ny fullstor idrottshall planeras, som utöver att tillgodose skolans behov, ska hyras ut i idrottsförvaltningens regi

Plandata

Läge, areal, markägoförhållanden

Planområdet ligger i stadsdelen Vinsta i Hässelby-Vällingby stadsdelsområde. Planen avgränsas av omkringliggande vägar Skattegårdsvägen och Björnmossevägen samt kv. Don Carlos och Don Juan.

Arealen är totalt ca 4,4 ha.

Fastigheterna Skogsnävan 1 och Rödtoppan 1 och 7 ägs av Stockholms stad med SISAB som tomträttshavare. Vinsta 4:1 och 6:1 ägs av Stockholms stad.

Planområdets läge inom röd markering.

Tidigare ställningstaganden

Översiktsplan

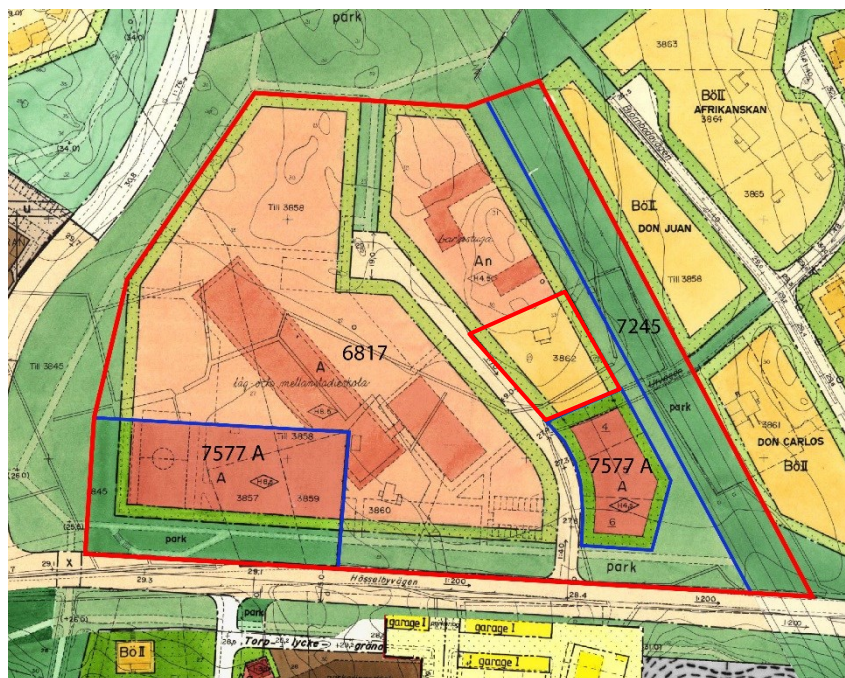
Planområdet är markerat som område där komplettering kan prövas och angränsar till Skattegårdsvägen och Björnmossevägen som är utpekade som stadsgator av lokalkaraktär.

En växande stad

I *Översiktsplan för Stockholm* beskrivs vikten av att bygga ut samhällsfunktioner, särskilt i relation till ett växande antal barn. Utbyggnaden av skolor och förskolor men även andra verksamheter som ger möjligheten för unga att ha ett rikt vardags- och föreningsliv är prioriterat.

Detaljplan

För området gäller tre detaljplaner, Pl 6817 från 1971, Pl 7245 från 1972 och Pl 7577A från 1976. Skolorområdet är planlagt som allmänt ändamål med en begränsad högsta byggnadshöjd på 8,5 m. Syftet med planen har varit att säkra behovet av skol- och förskoleplatser för den planerade bebyggelsen. Området runt skolan utgörs av parkmark med insprängda gång och cykelvägar som förbinder skola och bostäder.

Planmosaik över området. Planområdet inom röd markering.

Markanvisning

Planarbetet föregås av markanvisning i exploateringsnämnden 2017-08-24 till SISAB för utökad skol- och förskoleverksamhet.

Pågående detaljplaner i närheten

Björnmossevägen, del av Kälvesta 1:3 m.fl. dnr. 2017-09225
Planläggning för ca 385 bostäder, nytt läge för gata samt park.

Förutsättningar

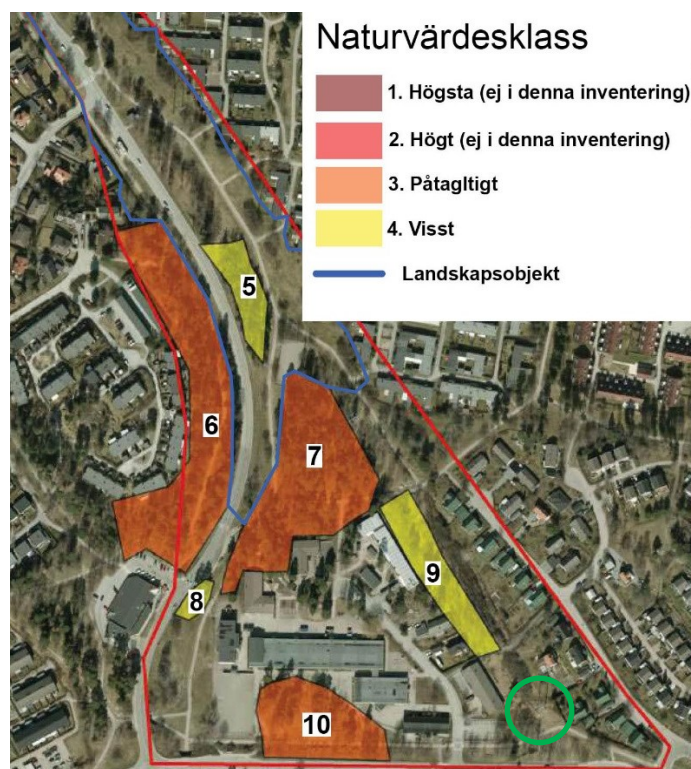
Natur

Mark och vegetation

Planområdet utgörs av skolgårdsytor med växtlighet i form av uppvuxna träd koncentrerat till områden norr och söder om befintlig skola. De flesta övriga ytor är hårdgjorda med främst asfaltsbeläggning. Slitage på markvegetationen kan ses på flera håll inom planområdet vilket är en naturlig del av skolmiljöer. Öster om skolan finns ett kraftledningsstråk som delvis har vuxit igen. Området är förhållandevis plant med svag lutning från 30 m.ö.h. i nordöst till 27 m.ö.h. i sydväst.

Naturvärden

En naturvärdesinventering har gjorts för området med fältarbeten genomförda under våren 2018. I arbetet ingick även inventering av groddjur. I och i direkt anslutning till planområdet har tre naturvärdesobjekt identifierats. Område 7 och 10 som bedöms ha påtagligt naturvärde och område 9 med visst naturvärde.

*Bild över naturvärdesområdena i anslutning till planområdet.
Grön cirkel indikerar det område inom vilket knölvia har hittats.
Bild: Calluna.*

Naturobjekt 7 utgörs av hållmark med äldre tallskog med inslag av gran, asp, björk och sälg. Norra delen ligger på en berghäll och södra delen ligger på skolgård. Naturvärdet är kopplat till förekomsten av äldre träd och till viss del död ved. Naturvårdsarten tallticka har påträffats i området.

Naturobjekt 10 är ett område på skolgård med grupper av gamla tallar. De bedöms vara äldre än 100 år. En enstaka ek, björk och asp finns också i området. Marken är täckt med grus och sand. Naturvärdet är kopplat till äldre träd och naturvårdsarten reliktböck har påträffats.

Naturobjekt 9 är ett tidigare öppet område som delvis håller på att växa igen. Längst i norr växer unga lönnar utmed cykelvägen på den östra sidan. I övrigt förekommer ek, tall, sälg med viden, hagtorn, en, nypon, slån, måbär och hassel i buskskiktet. Grodrom som hittats på platsen indikerar att groddjur rör sig här. Naturvärdet är kopplat till bärande träd och buskar.

Arten knölvial har hittats i planområdets sydöstra hörn. Knölvial är rödlistad inom kategorin hotad och är fridlyst enligt artskyddsförordningen.

Rekreation

De största rekreativa värdena inom planområdet är kopplade till lekmiljöer på skolgården. Framförallt de trädbevuxna områdena med delvis kuperad terräng utmärker sig. Även anlagda lekplatser på skolgården kan fylla en funktion för närområdet. I anslutning till skolan finns gång- och cykelvägar som delvis erbjuder gröna promenader. En mindre bollplan finns på skolområdet.

Gångstråk utmed Björnbodaskolan. Till höger syns del av skolgården och del av skolpaviljongen. Foto: Structor.

Geotekniska förhållanden

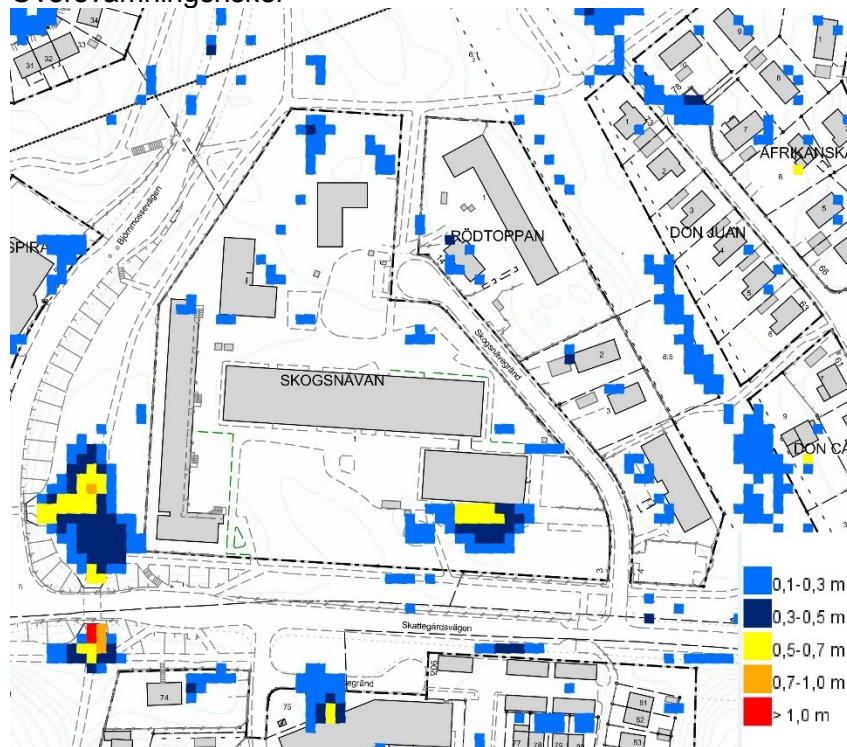

Geotekniska förhållanden.

Planområdet består i huvudsak lera. Inslag av morän och berg i dagen finns i områdets norra och södra del.

Hydrologiska förhållanden

Översvämningsrisker

Översvämningsrisker.

Miljöförvaltningens kartunderlag visar på stående vatten upp till 0,7 m i områdets sydöstra del. Översvämningsrisker finns även i gångtunneln under Björnmossevägen och Skattegårdsvägen.

Vattenskyddsområde

Planområdet ingår i skyddszon för Östra Mälarens vattenskyddsområde, för vilket särskilda skyddsföreskrifter gäller. I föreskrifterna regleras bland annat hantering av spillvatten, dagvatten och mark- och anläggningsarbeten.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Planområdet är beläget inom avrinningsområdet för ytvattenförekomsten Bällstaån (SE658718-161866). Enligt VISS november 2018 har Bällstaån problem med övergödning och miljögifter och dess status klassas som otillfredsställande. Bällstaån uppnår ej god kemisk status idag. Enligt miljökvalitetsnormen kommer inte vattenförekomsten att uppnå god ekologisk status till år 2021 och har därmed fått tidsfrist till år 2027. En god kemisk status skall uppnås till år 2021 med undantag för Benso(b)fluoranten och Benso(g,h,i)perylen, vidare finns också undantag för kvicksilver och kvicksilverföreningar samt bromerad difenyleter.

Markavvattning

Planområdet ingår i markavvattningsföretagen Dalkarlstorp Nytorp (AB 2_0520) och Kälvesta Lillskogen (AB 2_0736). Dalkarlstorp Nytorp är ett torrlägningsföretag upprättat 1932. För Kälvesta Lillskogen finns ingen ytterligare information.

Dagvatten

Dagvatten avleds idag till det kommunala ledningsnätet. Förbindelsepunkter till dagvattenledningar finns längs med Skattegårdsvägen och Skogsnävegränd.

Vid större ny- och ombyggnationer ska stadens åtgärdsnivå följas. Dagvatten från hårdgjorda ytor ska fördröjas och renas i hållbara dagvattensystem. Systemen ska dimensioneras med en våtvoly m på 20 mm och ha en mer långtgående rening än sedimentation.

Befintlig bebyggelse

Inom planområdet finns åtta större skol- och fritidsbyggnader. De äldsta uppfördes i samband med huvudbyggnaden på tidigt sjuttioal. Ytterligare byggnader har genom åren tillkommit då behovet har funnits. Den senaste byggnaden är skolpaviljongen i två våningar från 2016 som fungerar som evakueringslokal.

Befintlig bebyggelse:

- 1. Björnbodaskolan Hus A, byggår 1973.*
- 2. Björnbodaskolan Hus B, byggår 1973.*
- 3. Skolpaviljong, byggår 2016.*
- 4. Fritidshem, byggår 1982.*
- 5. Fritidshem, byggår 1976.*
- 6. Förskola, byggår 1973.*
- 7. Förskola, byggår 2007.*
- 8. Fritidshem, byggår 1977.*

Stadsbild

Björnbodaskolan tillkom i samband med utbyggnaden av omgivande bostadsområden i Kälvesta och Vinsta. Bebyggelsen är genomgående småskalig och skolan har uppförts i ett våningsplan med platt tak. Huvudbyggnaden har placerats mitt på skolfastigheten med bevarad naturmark i fastighetens ytterområden som i sin tur ansluter till parkmark. Skolan kan upplevas ha en tillbakadragen position i stadsbilden.

Kulturhistoriskt värdefull miljö

Bebyggelse

Skolfastigheterna med ingående byggnader har inte klassificerats av stadsmuseet men har bedömts kunna ha kulturhistoriska värden. En kulturmiljöanalys har gjorts för att mer ingående beskriva byggnaderna och skolgårdsmiljöerna i relation till stadsdelen Vinstas framväxt. Resultatet visar att området, med skolbyggnader från tidigt sjuttital fram tills idag, speglar samhällsutvecklingen över tid och bedöms vara kulturhistoriskt värdefulla.

Av skolbyggnaderna bedöms Björnbodaskolan Hus A och B ha särskilt kulturhistoriskt värde. Den är förhållandevis välbevarad med mindre tillägg och förändringar under åren. På skolgården finns även mindre typhus uppförda som fritidshem under 70- och 80-talet. Dessa bedöms ha positiv betydelse för stadsbilden och/eller visst kulturhistoriskt värde. De samtida byggnaderna från 2007 och 2016 har inte bedömts ha något kulturhistoriskt värde. Även skolgården med utsparad naturmark, omgivande grönska och karaktärsbärande träd anses positivt.

Förbindelsegång mellan Hus A och B. Byggnaderna bedöms ha särskilt höga kulturhistoriska värden. Foto: Tengbom.

Fritidshem från 1982 som bedöms ha positiv inverkan på stadsbilden och visst kulturhistoriskt värde. Foto: Tengbom.

Förskolepaviljong från 2007 som anses mindre relevant i ett kulturhistoriskt perspektiv. Foto: Tengbom.

Offentlig service

Skola och förskola

Björnbodaskolan utgör tillsammans med närliggande Sörgårdsskolan en tvåparallellig enhet med barn från förskolan till sexårsklass. Det finns tre befintliga förskolor i närområdet.

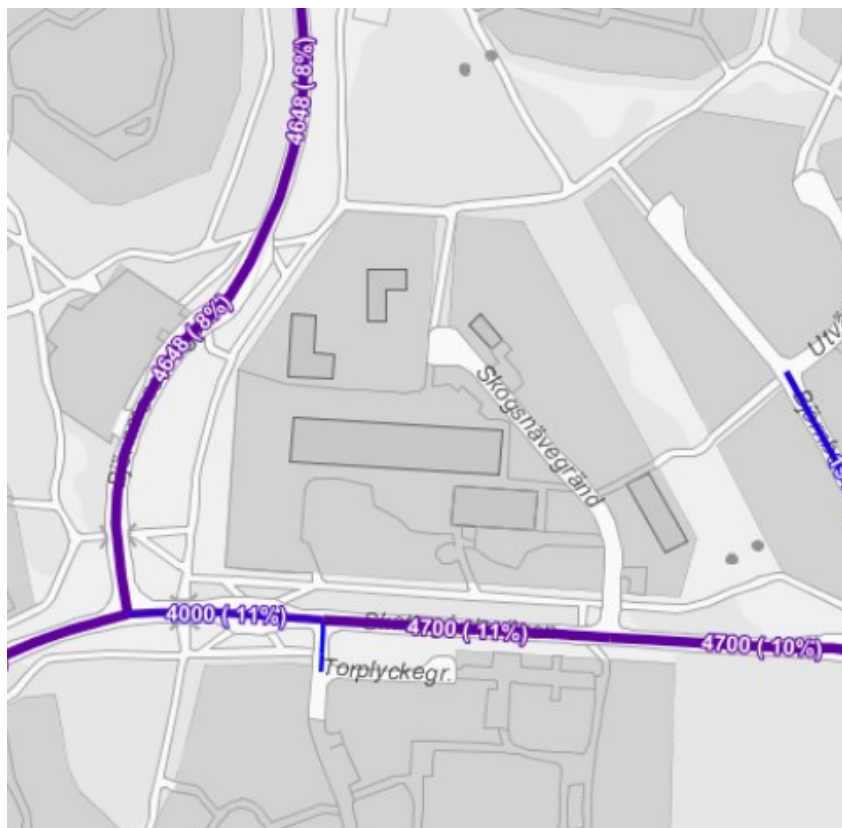
Gator och trafik

Gatunät

Angöring till Björnbodaskolan sker från Skattegårdsvägen in på Skogsnävegränd som är en återvändsgata. Förutom skolan angörs här förskola och två villatomter. Inom området råder trafikseparering och huvudgatorna saknar trottoarer.

Biltrafik

Omgivande gator har förhållandevis låga trafikflöden. Björnmossevägen och Skattegårdsvägen har båda runt 4700 fordon per dygn. Parkering sker främst på anordnade parkeringsplatser på kvartersmark. Utmed Skogsnävegränd finns möjlighet till gatuparkering.

Trafikflöden i anslutning till planområdet. Underlag från trafikkontoret.

Gång- och cykeltrafik

Området är till största delen trafikseparerat. Direkt sydväst om planområdet finns möjlighet att korsa Skattegårdsvägen och Björnmossevägen planskilt. Gång- och cykelvägnätet är välintegrerat mellan bostäder och målpunkter i närheten. Flera av parkvägarna i området ansluter till skolgården och får anses väl anpassat för att trafiksäkert ta sig till och från skolan. Vägarna har inte separerade gång- och cykelfält och är ca tre meter breda.

Kollektivtrafik

Busshållplatser finns vid Skattegårdsvägen och Björnmossevägen i direkt anslutning till planområdet. Bussarna går mot Spånga station och Vällingby vilket möjliggör för anslutning till pendeltåg eller tunnelbanas gröna linje.

Tillgänglighet

Inga hinder för tillgänglighet eller angöring har påvisats.

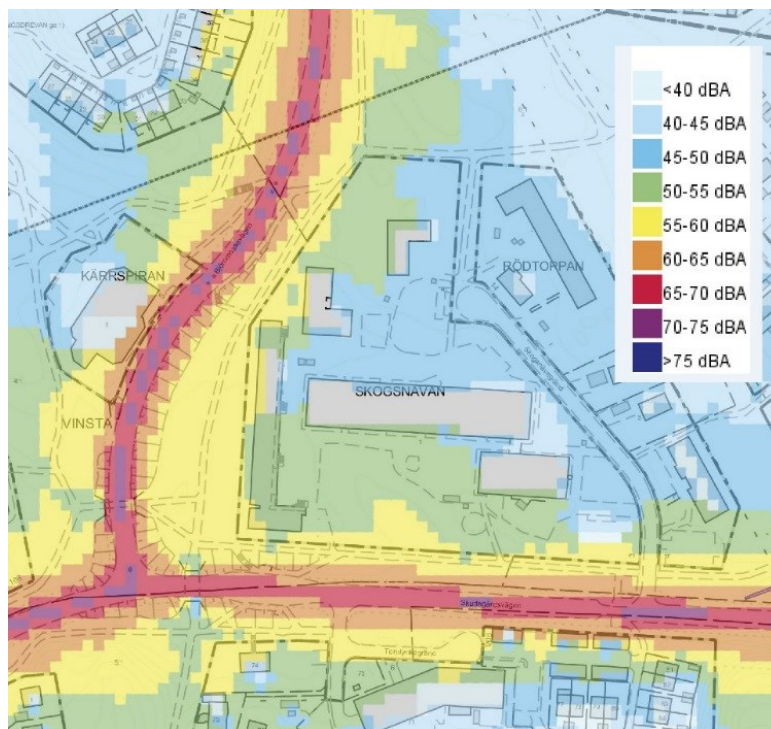
Störningar och risker

Elektromagnetiska fält

En kraftledning som passerat på skolområdets östra sida har monterats ner och förlagts till annan plats.

Buller

Området utsätts för trafikbuller från Björnmossevägen och Skattegårdsvägen. Ljudnivån är mellan 55-60 dB(A) på de mest utsatta platserna.

Utdrag från stadens trafikbullerkarta.

Planförslag

Stadsbyggnadskontoret har i samarbete med SISAB utrett hur förslaget till ny detaljplan för Björnbodaskolan ska se ut. Förslaget innebär att befintlig bebyggelse på Skogsnävan 1 och Rödtoppan 1 och 7 rivs. Skogsnävan 1 och Rödtoppan 1 slås ihop för att bilda en sammanhängande skolgårdsyta. Här föreslås en ny skola uppföras samt en fullstor idrottshall. På Rödtoppan 7 föreslås en ny förskola med åtta avdelningar. Skogsnävegränd kommer att kortas ner då den inte fyller något syfte som angöringsväg till Rödtoppan 7, istället övergår marken till skolan som kan nyttja den som skolgård. Vid Skattegårdsvägen anordnas nya ytor för angöring tillsammans med gång- och cykelvägar förbi skolan. I den tidigare kraftledningsgatan anläggs en ny gång- och cykelbana som ansluter till områdets övergripande parkvägsstruktur.

Ny bebyggelse

Övergripande

Totalt föreslås tre nya byggnader, varav den nya skolan och idrottshallen på fastigheten Skogsnävan 1 och en ny förskola på Rödtoppan 7. Skolan föreslås uppföras i två till fyra våningar med huvudentré mot Skattegårdsvägen. Eleventréer kommer att finnas på flera platser runt om skolan. Idrottshallen placeras längs med Skattegårdsvägen och uppförs i två våningar. Idrottshallen kan uppföras som fristående byggnad eller sammanbyggas med skolan. Förskolan planeras som framtidens förskola i två våningar med plats för åtta avdelningar. Placering av byggnader har gjorts för att tydligt annonsera skolverksamheten från Skattegårdsvägen och samtidigt bidra till att minska påverkan på grannfastigheter.

Skolgård

Största delen av skolgården utgörs på plankartan av **korsmark**, vilket innebär att marken får bebyggas med fristående komplementbyggnader för verksamhetens behov. Största byggnadsarea för fristående byggnad är 25 kvm. Till komplementbyggnad hör förrådsbyggnader och växthus. Utöver det får lekutrustning, läktare och skärmtak uppföras.

Skolgården behöver utformas för att möta behov hos elever i varierande åldrar och tillgodose verksamhetens behov. Förslaget innehåller en lösning med zonindelning utifrån SISABs funktionsprogram. Trygga zoner placeras i närheten av entréerna mot skolgården, en zon för fysiskt aktiv lek tillskapas utanför denna och längst bort en zon för äventyr och utmaning. Zonerna anpassas efter åldersgrupp, och det finns en för F-åk 3, en för åk 4-6 och en för åk 7-9. De sparade naturområdena i norra delen av skolgården utgör äventyr och utmaning för F-6. Naturområdet i nordost skulle kunna rensas på sly och en del träd för att exempelvis möjliggöra pulkaåkning, som kan vara utmanande även för de äldsta eleverna. Att i så stor utsträckning som möjligt bevara befintlig vegetation är en förutsättning för att skolgården ska fungera direkt vid färdigställande. Ytor närmast Skattegårdsvägen kommer att fungera som entréplatser som kan utformas som skoltorg där den befintliga vegetationen kan användas som ett värdeskapande element. Beroende på hur byggrätten utnyttjas är den lägsta andelen skolgårdsyta per elev 19,4 kvm baserat på en skola för 1200 elever. För förskolan är samma andel vid maximalt utnyttjande ca 19 kvm baserat på 144 förskolebarn.

Gator och trafik

Gatunät

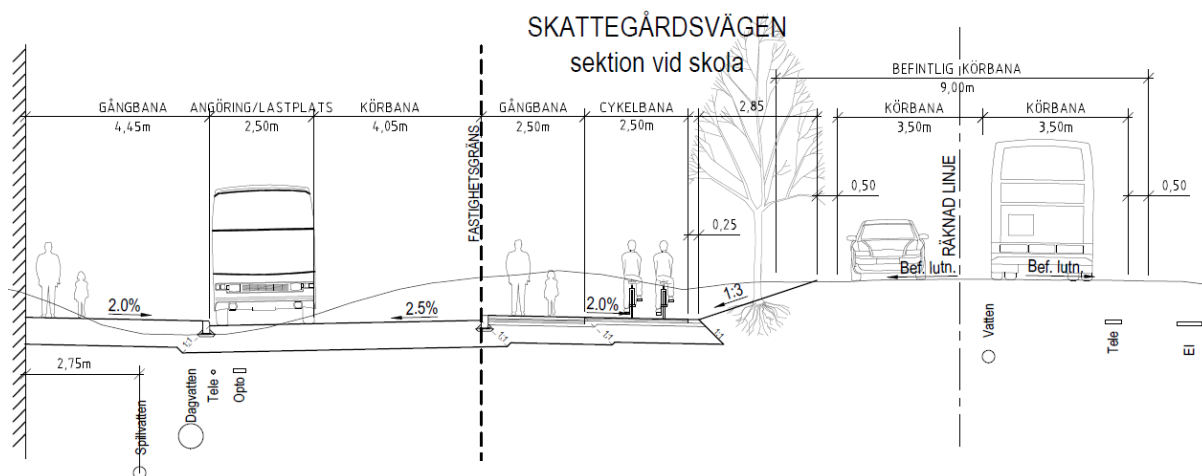
Planförslaget innebär att Skogsnävegränd kortas ner och en ny större vändplan anläggs för att klara dagens riktlinjer och undvika backrörelser i anslutning till skolan. Mot Skattegårdsvägen kommer det finnas två nya in- och utfarter till skolan och idrottshallen. I plankartan innebär det att tidigare parkmark utmed Skattegårdsvägen övergår till GATA som tillåter gång, cykel och fordonstrafik.

Biltrafik

Staden har som mål att persontrafiken med bil ska minska. Som ett led i det ska stadens förvaltningar och verksamheter reducera behovet av parkering för personal och besökare. I förslaget finns möjlighet att anordna parkering för idrottshallen vilken även kan fungera för godstransporter eller som tillfällig parkering under dagtid. Angöring för godstrafik till skola och idrottshall kommer ske med in- och utfart mot Skattegårdsvägen. Förskolan kommer angöras från Skogsnävegränd där parkering för rörelsehindrade samt lastzon för godstransporter anordnas. För skolan och idrottshallen ska parkering för rörelsehindrad lösas inom kvartersmark.

Gång- och cykeltrafik

För att möjliggöra en större skolgård kommer den idag allmänna gång- och cykelförbindelsen genom området att upphöra. En ny cykelväg anläggs istället direkt öster om skolan vilket innebär en genare koppling till målpunkter utanför stadsdelen. Det kommer fortfarande att vara möjligt att nå skolan på samma sätt som idag från norr. Vid Skattegårdsvägen kommer en ny gång- och cykelbana att anläggas framför skolan. På skolgården kommer det finnas ca 500 cykelplatser. En fördel är att nyplanerade gång- och cykelbanor får bredare och separerade fält vilket gynnar ett hållbart resande.

Typsektion för Skattegårdsvägen. Utmed Björnbodaskolan planeras en angöringsyta på kvarteretsmark. Utanför den kommer nya gång- och cykelbanor. En planteringsyta skiljer gång- och cykelbanan från Björnmossevägens körbana. Illustration: Norconsult.

Kollektivtrafik

Buss i linjetrafik kommer fortsatt att trafikera de befintliga hållplatserna vid Skattegårdsvägen och Björnmossevägen.

Tillgänglighet

Stadens riktlinjer för tillgänglighet anses kunna klaras vad gäller skolans huvudentré och entré för idrottshall och förskola samt för godsleveranser. På skolgården kan det bli aktuellt med ramper för att klara tillgänglighetskraven vid nivåskillnader, särskilt inom skolgårdens västra del.

Teknisk försörjning

Befintliga ledningar för el, V/A och fjärrvärme ska kunna användas men nya anslutningspunkter kan bli aktuellt. En ny elnätstation planeras i anslutning till planområdet.

Avfallshantering

Sophämtning föreslås ske från ny angöringsgata på kvarteretsmark utmed Skattegårdsvägen för både idrottshall och skola. Förskolan får angöringszon på Skogsnävegränd.

Räddningstjänst

Uppställningsplatser för räddningstjänsten kommer att kunna klaras.

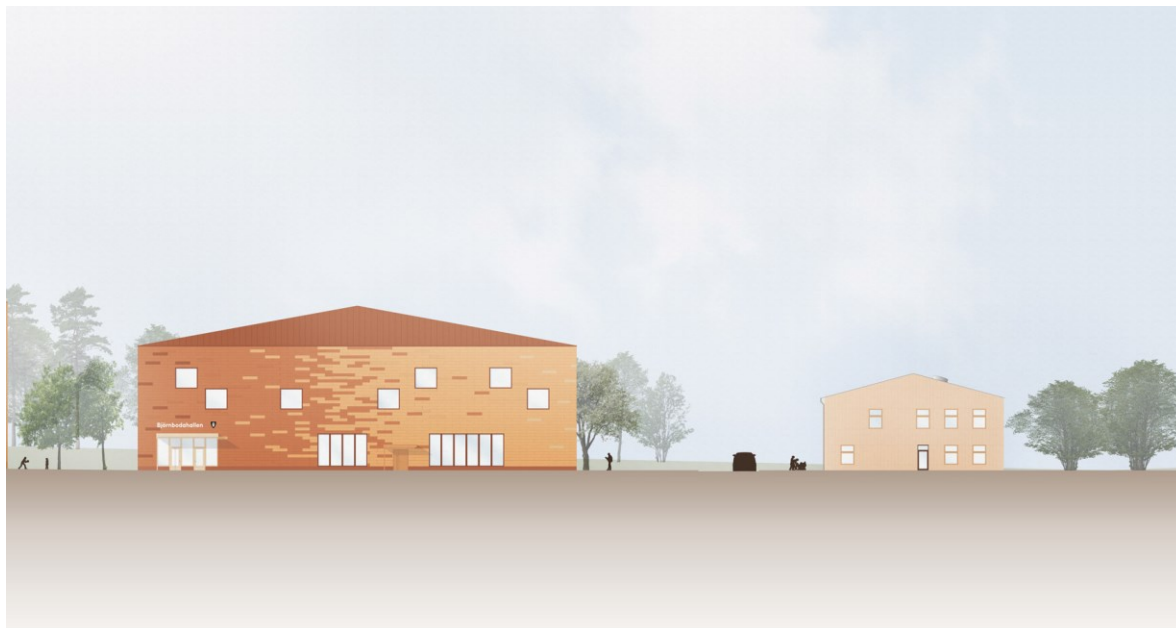
Gestaltungsprinciper

Bebyggelse

Planförslaget har utgått från att den nya skolan uppförs som flera sammanbyggda men individuellt urskiljbara byggnadskroppar. Variation kan ske av byggnadsdelarnas fotavtryck, våningsantal men också kulör och material. Målet är att skolbyggnaden ska få ett småskaligare uttryck och bättre kunna anpassas till platsens topografi vilket innebär att det finns en stor flexibilitet i detaljplanen att anpassa byggnaden till platsen. Byggrätten har reglerats med utgångspunkten i att säkra tillräcklig skolgårdsyta. Det här görs med en bestämmelse om största tillåtna byggnadsarea, vilket är den yta som byggnaden får ta upp på marken. Därtill så regleras högsta totalhöjd och den totala bruttoarean vilket är byggnadens sammanlagda area på alla våningsplan. Kombinationen innebär att det går att utnyttja byggrätten på flera sätt, till exempel genom en lägre byggnad som upptar hela byggnadsarean men som inte kan utnyttja hela byggnadshöjden rationellt. Eller en byggnad med högre och varierande våningsantal med en mindre byggnadsyta enligt det framtagna förslaget. Idrottshallen ingår i samma byggrätt som skolan och kan uppföras sammanbyggd med huvudbyggnaden eller som en fristående byggnad. Förskolan regleras med största tillåtna bruttoarea samt högsta tillåtna totalhöjd. Byggnaden placeras med långsidan och dess huvudentré mot Skogsnävegränd.

Fasadelevation mot Skattegårdsvägen som visar en möjlig utformning av skolan. Illustration: Max Arkitekter.

Fasadelevation mot Skattegårdsvägen som visar möjlig utformning av idrottshall och förskola. Mellan byggnaderna finns infart till Skogsnävegränd. Illustration: Max Arkitekter.

Omgivande miljö, park, gaturum

De nya byggnaderna för skola och idrott planeras få huvudentréer mot Skattegårdsvägen. För att möjliggöra för angöring, torgytor och entréplatser kommer delar av Skattegårdsvägen och närliggande ytor av skolgården att göras om. Detta innebär att delar som idag är parkmark övergår till skoländamål och till gata. Utmed Skattegårdsvägen anläggs nya separerade gång- och cykelbanor. Plats finns även för planteringar för att skilja dessa från körbanan. I området där den tidigare kraftledningen gått kommer delar av marken att användas som skol- och förskolegård.

Perspektivbild från Skattegårdsvägen mot öst som visar det nya gaturummet och en möjlig utformning av byggnader. Illustration: Max Arkitekter.

Perspektivbild som visar del av skolgården och de nya skol-, idrotts- och förskolebyggnaderna. Illustration: Max Arkitekter.

Konsekvenser

Behovsbedömning

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL(2010) 4 kap 34§ eller MB 6 kap 11§ att en miljöbedömning behöver göras.

Planförslaget överensstämmer med gällande översiktsplan. Planförslaget bedöms inte strida mot några andra kommunala eller nationella riktlinjer, lagar eller förordningar. Planförslaget berör inte område av nationell, gemenskaps- eller internationell skyddsstatus. Den planerade verksamheten bedöms inte medföra väsentlig påverkan på miljö, kulturarv eller människors hälsa.

De miljöfrågor som har betydelse för projektet har studerats under planarbetet och redovisas i planbeskrivningen.

Naturmiljö

Planförslaget innebär att naturvärdesområdena 9 och 10 ianspråkats enligt naturvärdesinventeringen. Område 10 anses ha påtagligt naturvärde kopplat till förekomsten av äldre tallar där flertalet bedöms vara äldre än 100 år. Området ligger i den södra delen av skolgården och kommer delvis att bebyggas och delvis behöva användas till entréytor. Det är dock möjligt att kunna bevara en del av de värdefulla träden även i fortsättningen. En närmare studie behöver genomföras för att klargöra denna möjlighet. Område 9 ligger i det tidigare kraftledningsstråket och kommer bli en del av den föreslagna skolgården. Området har bärande träd och buskar vilket bidrar till naturvärdet. Det finns stor möjlighet att bevara dessa värden som en integrerad del av skolmiljön. En ny gång- och cykelväg planeras som innebär att en del av marken blir hårdgjord. Naturområde 7 har alltid delvis legat inom skolgårdsområdet och kommer fortsättningsvis göra så. Planförslaget anses inte innebära några större konsekvenser för naturvärdena i område 7. Sammantaget innebär förslaget störst påverkan inom delområde 10.

Knölval som påträffats i den sydöstra delen av planområdet planeras kunna finnas kvar på platsen. Av detta skäl har parkmark säkrats upp i denna del. En möjlighet är att utreda om det går att flytta och återplantera växten för att ge mer utrymme till förskolegård.

Ungefärlig utbredning av naturvärdesområdena i relation till föreslagen markanvändning. Illustration Liljewall.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

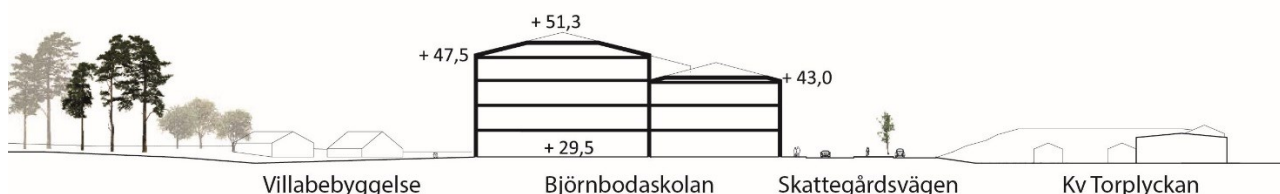
Området är beläget inom avrinningsområdet för ytvattenförekomsten Bällstaån (SE658718-161866) för vilken fastställda miljö kvalitetsnormer ska följas. Både med hänsyn till Östra Mälarens vattenskyddsområde och till miljö kvalitetsnormerna för vatten är det viktigt att planens genomförande inte medför en negativ påverkan på vattenkvaliteten.

Planförslaget bedöms inte påverka möjligheterna att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten eftersom näringsämnen eller förorenande ämnen inte tillförs Bällstaån. Dagvatten från planområdet fördröjs och tas om hand inom fastigheten. Byggherren får inte genom val av byggnadsmaterial förorena dagvattnet med tungmetaller eller andra miljögifter.

Landskapsbild och stadsbild

Planförslaget bryter mot rådande stadsbild, främst genom dess storlek som är både högre och annonseras mer i stadsbilden än de befintliga skolbyggnaderna. En del beror på att den utsparade naturmarken mot Skattegårdsvägen försvinner när byggnaden närmar sig gatan. Att annonsera skolverksamheten bättre har dock varit en av utgångspunkterna i detaljplaneförslaget. Skolan ska ha en tydlig och central roll i samhället och får gärna utgöra en märkesbyggnad. Att bygga en högre byggnad är också en

förutsättning för att kunna bevara och skapa kvalitativa skolgårdsmiljöer. En anpassning till stadsbilden är möjligheten att bryta upp volymerna i individuellt urskiljbara delar och arbeta med varierande våningsantal.

Sektion som visar den nya skolan i relation till närliggande befintlig bebyggelse. Illustration: Max Arkitekter.

Kulturhistoriskt värdefull miljö

Planförslaget innebär att befintliga skolbyggnader inom planområdet rivs. Bland annat Björnbodaskolan hus A och B som enligt kulturmiljöanalysen som tagits fram i ärendet beskrivs ha särskilt betydelsefulla kulturhistoriska värden. Även fyra byggnader som anses ha visst kulturhistoriskt värde rivs. Det kulturhistoriska värdet av byggnaderna på platsen behöver vägas mot behovet av nya skollokaler och möjligheten att tillskapa fler elevplatser i området. Delar av Björnbodaskolan hus B har även utrympts på grund av olämpliga lokaler och dess tekniska livslängd anses nådd. Att inplacera nya byggnader inom befintlig struktur anses inte vara förenligt med möjligheten att skapa tillräckliga friytor för det elevantal som avses. Kontorets bedömning är att verksamhetens behov samt målet att tillskapa fler elev- och förskoleplatser får anses överväga de kulturhistoriska värdena.

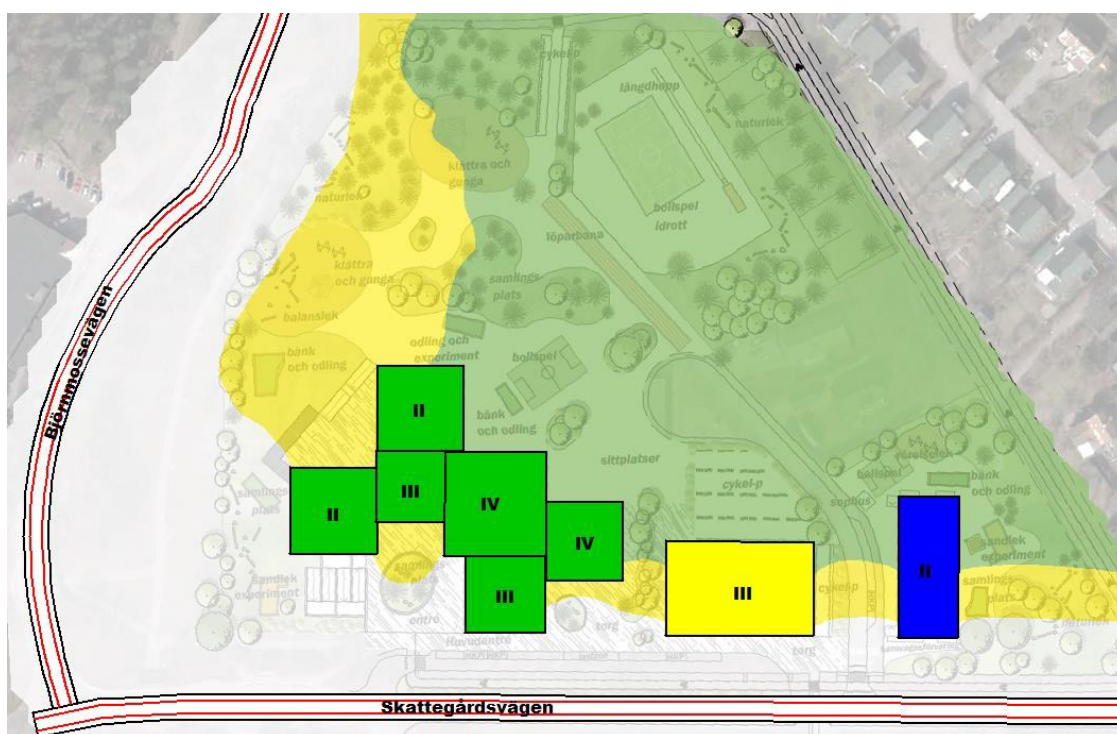
Störningar och risker

Buller

Planområdet utsätts för vägtrafikbuller från Skattegårdsvägen och Björnmossevägen. De mest utsatta delarna har ljudnivåer som uppgår till 60-65 dB(A) ekvivalent ljudnivå dagtid. Med utgångspunkt i Naturvårdsverkets *Vägledning och riktvärden för buller på skolgård från väg- och spårtrafik vid planering av nya skol- och förskolegårdar* bedöms att de delar av skolgården som används till vila eller pedagogisk verksamhet inte ska överstiga 50 dB(A). Övriga skolgårdsytor ska inte överstiga 55 dB(A). Bullerutredning visar att skolgården har bra möjligheter erbjuda en ljudmiljö mellan 45 och 55 dB(A) i nästan alla delar.

Placeringen av skolbyggnader har en avskärmande effekt men kan ytterligare anpassas för att uppnå en tystare skolgård. Även förskolegården som har sämre förutsättningar utan direkt avskärmande byggnad uppnår en godtagbar ljudnivå på övervägande del av gården. Möjligheten att uppföra bullerplank mot Skattegårdsvägen finns i plankartan.

Beräkningarna är gjorda utifrån en ökning av antalet fordon på angränsande gator. Trafiken har räknats upp från ca 4700 till 5500 ÅVDT (årsvardagsdygnstrafik) på Skattegårdsvägen. Resultatet baseras även på att Björnmossevägen fortsatt har en hastighetsbegränsning på 50 km/h. Troligt är att hastigheten på Björnmossevägen i anslutning till skolan begränsas till 30 km/h i framtiden.

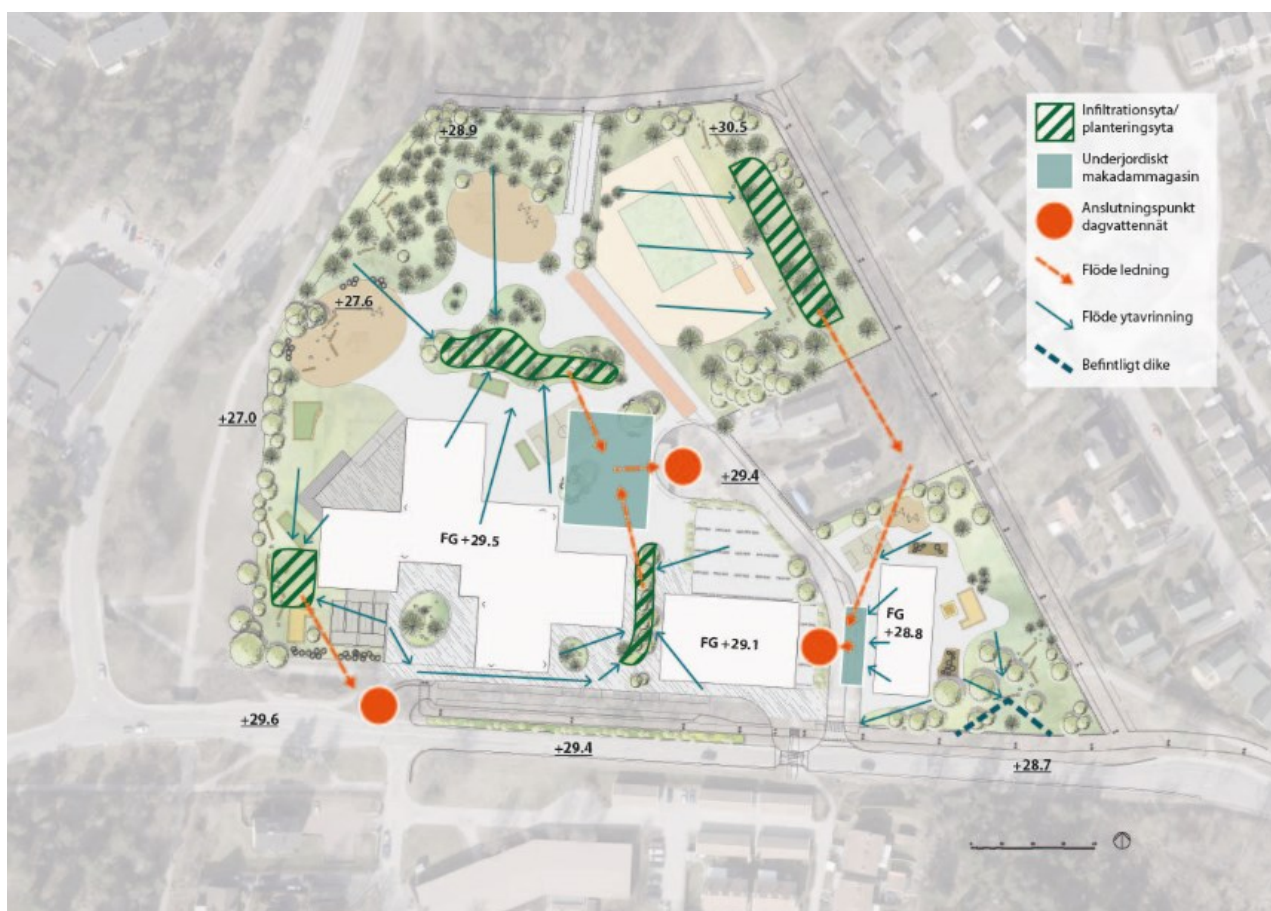

Bilden visar beräknade bullernivåer utifrån riktvärden för ljudnivåer på skol- och förskolegårdar. Gula områden har ett värde upp till 55 dB(A) och gröna områden ett värde på 50 dB(A) eller lägre. Bild: Tengbom

Översvämningsrisker

En lågpunkt har identifierats inom Skogsnävan 1 som riskerar översvämmas vid ett 100-årsregn. I och med ny höjdsättning av marken beräknas lågpunkten att försvinna. Dagsvatten kommer i första hand ledas ytligt till infiltrationsytor inom skolområdet för att sedan kopplas till dagsvattenledningar.

Efter föreslagna exploatering beräknas vattenflödena på platsen att öka från 424 l/s till 627 l/s vid ett 20-årsregn, vilket främst är ett resultat av den adderade klimatfaktorn. Fördröjningsvolymen har beräknats till 350 kubikmeter för hela området vilket föreslås hanteras med infiltrationsytor i planteringar och underjordiska makadammagasin.

Övergripande dagsvattenhantering som illustrerar placeringar av dagsvattenmagasin och infiltrationsytor. Bild: Tengbom och Geosigma.

Ljusförhållanden och lokalklimat

Den skuggverkan som planförslaget ger upphov till har studerats vid de förutsättningar som gäller vid vårdagjämning. Resultatet visar att förslaget har liten inverkan på befintliga fastigheter och att ljusförhållandena fortsatt kommer att vara goda, även när solen står lågt på himlen som vid vårdagjämning kl. 15. Skolgården kommer också att få stora delar som är solbelysta under merparten av dagen. Byggnadens placering gör även att det bildas skuggiga miljöer som kan vara en fördel då barn vistas ute soliga dagar under en längre tid.

Ljusförhållanden under vårdagjämning, kl. 9, kl. 12 och kl. 15. Bild: Max Arkitekter.

Barnkonsekvenser

Detaljplanens konsekvenser för barn har utgått dels från hur deras rörelsefrihet påverkas av en förändrad trafiksituation runt skolområdet och dels påverkan på barns platser inom planområdet.

Bedömningen är att förslaget kommer innebära en ökad trafikmängd vilket är negativt utifrån barnens möjlighet till att röra sig självständigt. Den befintliga strukturen med trafikseparerade och delvis planskilda korsningar innebär dock att förutsättningarna för barn att ta sig själva till och från skolan är god. Det skapas nya korsningspunkter mellan gång-, cykel-, och fordonstrafik vid in- och utfarter till skolan mot Skattegårdsvägen vilket innebär en försämring mot dagens situation. Barn och unga som har skolan som målpunkt ska dock inte behöva använda sig av den nya gång- och cykelbanan för att ta sig till skolan utan kommer direkt till skolans entréplatser. Angöringen framför skolan ska likställas med skolgårdsyta vilket kräver låga hastigheter och väjningsplikt. Ytan kan också utformas för att ske på gåendes villkor.

En utökad verksamhet innebär att fler människor kommer att röra sig i området vilket kan ha en positiv inverkan på den upplevda tryggheten. Även idrottshallen som används kvällar och helger då skolområdet kan upplevas som ödsligt, bidrar till tryggheten. Det har tidigare varit möjligt att röra sig från Björnbodavägen, genom kraftledningsstråket, över kvartersmark och vidare till skolan. Då det planeras för en förskola på platsen så är det osäkert om passagen kommer att kunna utnyttjas på samma sätt som tidigare vilket kan medföra en längre skolväg för barn som kommer österifrån. Det har däremot inte funnits någon skyltning eller annan markering som påvisar att barn troligtvis korsar vägen för att ta sig över Skogsnävgränd mot skolan vilket gör den befintliga passagen mindre trafiksäker.

Som helhet utgör en ökad trafikmängd en negativ konsekvens av planförslaget. Den befintliga strukturen med trafikseparering, ökad upplevd trygghet och möjligheten att annonsera skolan och dess funktioner mot Skattegårdsvägen kan bidra positivt till barns möjlighet att ta sig till och från skolan och röra sig i området.

Planförslaget möjliggör en ny utformning av skolgården. Många av skolans befintliga kvaliteter planeras vara kvar som exempelvis den norra delen med naturkaraktär, uppvuxna träd och berg i dagen. Nya kvaliteter är möjligheten till en större yta

för bollspel eller spontanidrott, utökad naturlek och andra funktioner som tillkommer. Den yta som idag finns framför skolan är en uppskattad del av skolgården som inte kommer kunna användas på samma sätt som tidigare.

Att antalet elever och förskolebarn ökar kommer innebära mer slitage på markvegetationen och mindre yta per elever jämfört med dagens situation. Det bedöms dock att skolgården har bra förutsättningar för att kunna klara ett ökat antal elever och erbjuda en varierande och utmanande skolmiljö. Bedömningen är att planförslaget som helhet har positiv inverkan på barns platser i området.

Tidplan

Samråd: 15 januari – 22 februari 2019

Granskning: kvartal 3, 2019

Antagande: kvartal 4, 2019

Genomförande

Organisatoriska frågor

Ansvarsfördelning

Stadsbyggnadsnämnden genom dess stadsbyggnadskontor ansvarar för upprättande av detaljplan med tillhörande handlingar samt myndighetsutövning vid bygglov och bygganmälan.

Exploateringsnämnden, som markägare, ansvarar för avtal och överenskommelser om exploatering och upplåtelse/försäljning av mark. Staden ansvarar för anläggande, drift och skötsel av allmän platsmark. Byggaktörer ansvarar för uppförande, drift och skötsel av bebyggelse på kvartersmark liksom anslutningar mot allmän platsmark.

Huvudmannaskap

Staden är huvudman för allmän platsmark som gator, park och naturområden genom berörda förvaltningar.

Avtal

Skriftligt avtal måste upprättas mellan tomträttshavaren, SISAB, och Stockholms kommun för marköverföring av hela Rödtoppan 1 och del av Skogsnävan 1. Övriga regleringar bör avtal upprättas mellan tomträttshavaren och Stockholms kommun.

Verkan på befintliga detaljplaner

Planförslaget innebär att befintliga detaljplaner Pl 6817, Pl 7245, Pl 7577 A helt upphör att gälla inom planområdet.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastigheter, marksamfälligheter och ägoförhållanden
Planområdet omfattar Rödtoppan 1 och 7, Skogsnävan 1 och del av Vinsta 4:1, 5:1 och 6:1. Samtliga fastigheter ägs av Stockholms kommun. Rödtoppan 1 och 7 och Skogsnävan 1 är upplåten med tomträtt till SISAB.

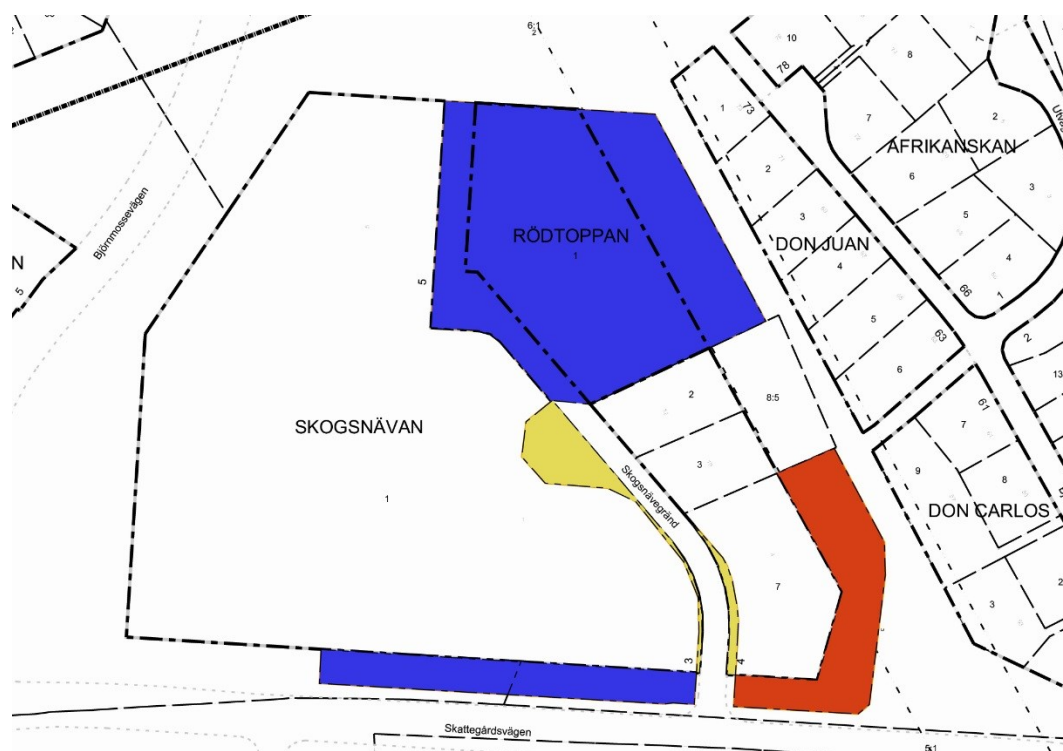
Användning av mark

Planförslaget redovisar avgränsningar mellan allmän plats och kvartersmark. Detaljplanen möjliggör markanvändning för skola, förskola och idrott inom kvartersmark. På allmänplats mark medges gata för fordons-, gång- och cykeltrafik samt parkområde.

Fastighetsbildning

Lantmäterimyndigheten ansvarar för erforderliga fastighetsbildningsåtgärder, på fastighetsägarens initiativ och bekostnad. Lämplighet avseende fastigheters utformning mm prövas vid lantmäteriförrättning. Genomförd fastighetsbildning är en förutsättning för bygglov.

- Genom fastighetsreglering förs mark från del av Vinsta 4:1 till Skogsnävan 1 för skoländamål.
- Genom fastighetsreglering förs mark från Skogsnävan 1 till Vinsta 6:1 för allmän platsmark (gata).
- Genom fastighetsreglering förs mark från Rödtoppan 7 till Vinsta 6:1 för allmän platsmark (gata).
- Genom fastighetsreglering förs mark från del av Vinsta 6:1 till Rödtoppan 7 (gul) för förskola.
- Genom fastighetsreglering förs mark från delar av Vinsta 6:1 och hela fastigheten Rödtoppan 1 till Skogsnävan 1 för skoländamål.

Gula områden överförs från Skogsnävan 1 och Rödtoppan 7 till Vinsta 6:1. Blåa områden överförs från Vinsta 6:1, 4:1 och Rödtoppan 1 till Skogsnävan 1. Röda områden överförs från Vinsta 6:1 till Rödtoppan 7.

Ledningsrätter

Rätten att ha allmänna ledningar (u-område på plankartan) säkras genom ledningsrätt.

Det finns en rättighet för kraftledning inom planområdet. Kraftledningen är sedan tidigare nedmonterad och förlagd till annan plats. Detaljplanen förutsätter att ledningsrätten upphävs genom att ledningsrättshavaren inkommer med ansökan till lantmäterimyndigheten.

Ekonomiska frågor

Stadens intäkter består av kapitaliserad tomträttsavgäld för den nya skolan, förskolan och idrottshallen. Stadens kostnader i projektet utgörs av nya gång- och cykelstråk vid Skattegårdsvägen och i parkområdet öster om skolan samt breddning av trottoar och ny vändplan vid Skogsnävegränd.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från det planen vunnit laga kraft.